

КЕЛІСІЛДІ

Директордың оқу жөніндегі орынбасары

Шива Д. Т. Райсова Г. С.

« 16 » 09 2022ж

БЕКІТЕМІН

Ұлытау облысы білім басқармасының

Жезказған қаласы білім бөлімінің

Қаныш Сәтбаев атындағы

№7 мектеп-лицей мектеп директоры

Мукашева К.Б. Мукашева

« 16 » 09 2022ж

КҮНТІЗБЕЛІК ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

2022-2023 оқу жылы

Пән: Логопедия

Тілдік қорытынды: «Сөйлеу тілінің жалпы дамымауы ОмЖДК»

Сынып: 5 «А, В,»

Жылдық сағат саны: 62 сағат

Аптасына: 2 сағат/ 31 апта

Мұғалім логопед: Райханова А.Б.

Түсінік хат

Сөйлеу тілі жалпы дамымаған III-деңгейдегі балалармен жүргізілетін топтық сабақтардың бағдарламасы сөйлеу тілінің даму кезеңдері мен логопедиялық диагностиканың нәтижелерін негізге ала отырып құрастырылған. Күнтізбелік-тақырыптық жоспардағы лексикалық тақырыптар Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына сәйкес бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлеріне арналған «Қазақ тілі» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнынан алынды.

Түзете-дамыту жұмыстарының әдістемесі келесі бағыттардың тұрады:

Фонематикалық қабылдауын дамыту:

- Дыбысталу жағынан ұқсас сөздерді ажырату;
- Берілген дауысты дыбысты басқа дауысты дыбыстардың ішінен ерекшелу;
- Сөйлеу тілінде сақталған дауыссыз дыбысты басқа дауыссыз дыбыстардың ішінен ерекшелу;
- Бір буынды және екі буынды ұқсас сөздерді айту (сап-қап-тап);
- 3-4 сөздің ішінен дыбыстық құрамы бойынша басқаларынан ерекшеленетінді анықтау (сап-қап-тап-банан);

Фонематикалық түсініктерін дамыту:

- Суреттерді берілген дыбысқа сәйкес тандау;
- Берілген дыбысқа екі буынды сөздерді тандау;
- Берілген дыбысқа үш буынды сөздерді тандау;
- Берілген дыбыс сөздің басында естілетін сөзді тандау;
- Берілген дыбыс сөздің соңында естілетін сөзді тандау;
- Берілген дыбыс сөздің ортасында естілетін сөзді тандау;

Фонематикалық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту:

- Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату;
- Дауысты-дауыссыз дыбыстар тіркесіндегі дыбыстардың санын анықтау;
- Сөздегі дыбыстар санын анықтау;
- Екі аталған сөзден бірдей дыбыстарды анықтау;
- Аталған дыбыстың сөздегі орнын анықтау;
- «Буын», «сөз» мағыналарын түсіну;

Сөздің буындық құрылымын дамыту:

- Дауысты дыбыстарға сүйене отыра сөздің буындық құрамын анықтау;
- Сөздегі буындардың санын анықтау;
- Ашық, тұйық, бітеу буынды сөздерді қайталау;

- Дауыссыз дыбыстары тоғысқан үш буынды сөздерді айту;
- Үш және төрт буынды сөздерді буынға бөлу;
- Буындық құрылымы күрделі сөздерді айту;

Сөйлеу тілінің лексика-грамматикалық құрылымын дамыту:

- Заттар мен олардың бөлшектерін (ағаш, бұтақ, жапырақ, діні т.б.) атау;
- Мамандық иелері және оларға тиесілі құралдар (құрылысшы – балта, балға...);
- Жануарлар және олардың төлдерінің атаулары;
- Жануарлар мен құстардың дауыс реакцияларын белгілейтін әрекеттер (миаулайды, мөңірейді, үреді, манғырайды);
- Табиғат құбылыстары (жел, тұман, жанбыр, бұршақ, қар);
- Семантикалық жағынан жуық әрекеттердің атаулары (жатады- ұйықтайды, жуынады- шомылады);
- Синоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Қатыстық сын есімдерді түсіну және қолдану дағдыларын дамыту;
- Көлемі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (биік-аласа, ұзын-қысқа);
- Пішіні бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек);
- Адамның сезімдері мен көңіл-күйін сипаттайтын ұғымдар (жылайды, күледі, мұңаяды, ашуланады, танданады);
- Антоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Омоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Синоним сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, белсенді сөздік қорына енгізу;
- Етістік және оның шақтарын (осы шақ, келер шақ, өткен шақ) ауызша сөйлеу тілінде қолдануды белсендіру;
- «Астында-үстінде», «алдында-артында-жанында», «алыс-жақын» үстеу мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту;
- Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану;
- Сан есімдерді зат есімдермен келістіруді, өздік етістіктерді құра алуға үйрету;
- Зат есімдерді жекеше және көпше түрде жіктік жалғауларын қолдану;
- Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қолдану дағдыларын қалыптастыру (ұзын – ұзынырақ, кіші – кішірек);
- Зат есімдерге жұрнақтарға жалғай отырып, туынды сөз жасау дағдыларын дамыту (балта-балалық, кой-койшы);
- Үстеуді мағынасына қарай ажырата алу дағдыларын дамыту;
- «Астында-үстінде», «алдында-артында-жанында», «алыс-жақын» үстеу мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту;
- Жазбаша сөйлеу тілінде шылауларды дұрыс қолдану дағдыларын қалыптастыру;

- Зат есімнің кішірейткіш мәнін тудыратын -ша, -ше, -шік жұрнақтары арқылы сөзжасам дағдыларын дамыту (Үй - үйшік, жастық – жастықша) дағдыларын бекіту;
- Тауелдік жалғауларын жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын дамыту; (Менің кітабым, сенің кітабың, оның кітабы);
- Ілік септігіндегі зат есімдерді құрай алу дағдыларын дамыту;
- Септік жалғауларын қолдану дағдыларын дамыту;

Лексикалық тақырыптар жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламаларының мазмұнынан алынды:

«Менің отбасым және достарым», «Үй жануарлары мен жабайы жануарлар», «Үй құстары мен жабайы құстар», «Қазақтың ұлттық тағамдары», «Пайдалы және зиянды тағамдар», «Қазақтың ұлттық киімдері», «Жыл мезгілдері, айлар, атта күндері», «Көлік түрлері», «Мамандықтар әлемінде», «Менің сүйікті ертегім», «Спорттық ойындар».

Байланыстырып сөйлеуді қалыптастыру:

- «Сөйлем» түсінігін қалыптастыру;
- Сөйлемдердегі сөздердің санын, кезектілігін белгілеу дағдыларын қалыптастыру;
- Тірек сөздер арқылы сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
- Сөйлемдерді графикалық сызбалармен сәйкестендіру немесе графикалық сызбаға сәйкес сөйлем құрау дағдыларын дамыту;
- Сөйлеу тілінде жайылма сөйлемдерді қолдана алуға үйрету;
- Тірек сөздер арқылы әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту;
- «Және», «содан соң» жалғаулық шылаулары бар салалас құрамалас сөйлемдерді құра алуға үйрету;

Сөйлеу қызметінің психологиялық негізін дамыту:

- Көріп қабылдауын, көріп есте сақтауын дамыту;
- Естіп қабылдауын, есту зейінін дамыту;
- Көністікте бағдарлау дағдыларын дамыту;
- Жалпы және ұсақ моториканы дамыту;
- Тілдік тыныс алу мен дауысты дамыту;
- Артикуляциялық моториканы дамыту.

5- сынып

Лексико-грамматикалық ауызша және жазбаша бұзылыстарды бар оқушыларға арналған логонелиялық тақырыптық-күнгізбелік жоспар

№	Күні	Сағат саны	Тақырыбы	Қалыптастыру бағыты
Зерттеу				
1	1-15.09	4	1. Фонетико-фонематикалық лексико-грамматикалық және ауызша және жазбаша бұзылысын зерттеу. 2. Дыбысты (жинақтау, талдауын) анықтау.	Сөзден <u>дыбысты айыра ала білудің</u> , оны ұжас дыбыстан ажырата білудің, сөйлеу тілі дыбыстарының айтылуын анықтау, оның сөздегі орнын таба білу, сөздердің құрамына кіретін дыбыстардың жүйелілігін анықтау.
Фонетико-фонематикалық лексико-грамматикалық ауызша сөйлеу жазу үлгісін жетілдіру				
2	19.09 21.09	2	с,з,ц,ш,ж,ч,т.б Ысқырық дыбыстарды автоматтандыру	1. Сөйлеу тілінің дыбыстық ерекшеліктерін меңгерту арқылы сөздердегі дыбыстарды айқын естіп, анық айтуға үйрету; 2. Оқушылардың жалпы ой-өрісін дамытып, ойлауға бағыттау; 3. Балалардың сөйлеу тілін жетілдіру, сөздік қорын
3	26.09 28.09	2	с-з-ц және ш-ж-ч-ш (ызын, ысқырық) дыбыстарды қалыптастыру.	
4	3.10 5.10	2	л-р-м-н-й сонорлы дыбыстарды автоматтандыру	
5	10.10 12.10	2	л-р-м-н-й (үнді) дыбыстарды дифференциациялау.	

2 тоқсан

1	7.11 9.11	2	-п-б дыбыстырын дифференциациялау	Сөйлемдерді толықтыру. Такпак жаттау	Дыбыстарды айыра білу және буын, сөз, сөйлемде байланыстыру.
2	14.11 16.11	2	-в-ф дыбыстарын дифференциациялау	Сөйлем құрастыру.	Оқу, такпак, жұмбақ айту. -ф-фь, -в-вь- дыбыстарын сөйлемде дұрыс айту, мағанасына қарай колдану.
3	21.11 23.11	2	-т-д дыбыстарын дифференциациялау	Мәтінді толықтыру, сөйлемдерден мәтін құрау.	-т-д, дыбыстарын айыра білу және берілген мәтінді дұрыс оқу.
4	28.11 30.11	2	-с-з дыбыстарын дифференциациялау	Сөйлемдерді дұрыс оқу.	-с-з дыбыстарын дифференциациялау. Суреттерге қарап мәтін құрастыру.
5	5.12 7.12	2	-к-г дыбыстарын дифференциациялау	Берілген мәтінге сұраққа жауап беру.	-к-г дыбыстарын дұрыс айыра білу. Мәтінді дұрыс оқы.
6	12.12 14.12	2	-ш-ж дыбыстарын дифференциациялау	Сурет арқылы сөйлемді толықтыр. Сөздерді байланыстыру.	-ш-ж дыбыстарын буында, сөзде, сөйлемде байланыстырып дұрыс оқу. Әнгіме құрастыра білу.
7	19.12 21.12	2	Буын, сөздерге бөлу екпінді дұрыс қоя білу.	Мәтінді оқу сұраққа жауап беру, мазмұнына қарай жоспар құру.	Сөздерді буынға бөле білу. Сұрақ арқылы мәтінге жауап беру.
8	26.12 28.12	2	Буын мен сөзді жекелеп буындардағы дауысты дыбыстың ролі.	Сұраққа жауап беру.	Сұрақ бойынша мәтін құру, буын мен сөзді дифференциациялау.

			байыту, <u>сөйлемдерді дұрыс</u> , дәл жеткізе білуге үйрету; 4. Сөзді жеке дыбыстардан құрап, ежіктемей, дұрыс буындап түсініп, оқуға, одан әрі сөзді тұтас оқуға дағдыландыру; 5. Дыбыстарды дұрыс айтуын және жазуын қалыптастыру.
--	--	--	---

Дыбысты (синтез, анализдеу) қалыптастыру
(жинақтау, талдау)

6	17.10 19.10	2	(а,ә,о,у,э,и,ы,і,ұ,ү,ө), және (б,г,ғ,д,ж,з,й,к,қ,л,м,н,п,р,с,т,у,). Дауысты және дауыссыз дыбыстардың айырмашылығын айыру.	Буын үндестігін сөзге қосып оқыту. Дыбысты сөздің басында ортасында, сөздің аяғында ерекшелеп айту.	Дауысты, дауыссыз дыбыстарды айту және жазу дағдысын қалыптастыру. Сөйлемді байланыстырып оқыту.
7	22.10 22.10	2	п-б, к-г, қ-ғ, ф-в, қатаң және с-з, ш-ж жіңішке дыбыстарды оқыған кезде жекешелеу. Алфавит.	Буында, сөзде оқу. Оқығанда жекешелеп анықтап оқу, әңгімелеу.	Дауысты және дауыссыз дыбыстарды айыру. Оқыту.
8	26.10 27.10	2	-а-я, -о-е, -у-ю, -и-ы, -э-е дауыссыз дыбыстыңды дифференциациялау	Мәтінді оқу, сұраққа жауап беру.	Жазу кезінде дауысты дыбыстарды дифференциациялау. Мәтінді оқу, әңгімелеп беру

3 тоқсан

1	9.01 11.01	2	Зат есім? Сөз.		Жеке арнайы мәтінмен жұмыс.	Бұл кім? Бұл не? - деген сұраққа жауап беру.	
2	16.01 18.01	2	Сөз және сын есім.		Сурет арқылы мәтін құрастыру.	Қандай? – деген сұраққа жауап беру.	
3	23.01 25.01	2	Сөз, баяндауыш .		Сурет арқылы құрастыру	Не істеу керек? – деген сұраққа жауап беру.	
4	30.01 1.02	2	Сөзде дауыссыз дыбыстың топталуы. Жұмбақ жасыру.		Мәтін оқу. Сұраққа жауап беру. Әңгімелеп беру.	Дауыссыз дыбыстың топталуын дұрыс жазу, оқуда, сөздерде дұрыс айта білу.	
5	6.02 8.02	2	Сөйлем. Орны бос сөздерге керек дыбыстарды қойып айту.		Сюжетті суреттер арқылы сөйлем құру.	Аяқталған сөйлемді анықтай білу.	
6	13.02 15.02	2	Берілген мәтінмен сөйлем құрау. Тақпақ жазу.		Дауыс ырғағымен келтіріп оқу. Сурет арқылы әңгіме құрастыру.	Ырғақты дұрыс қоя біліп оқу. Сөйлемді екпінмен аяқтау.	
Оқу мен жазу дағдыларын қалыптастыру							
Қалыптастыру бағыты							
7	20.02 22.02	2	А-О дыбыстары		-Баланың сөздік дыбыстық құрылымын және ауызша талдау, дыбыстарды қайталау. -Баланың түсінігіне орындауына қиынған әріптерден дыбыстар буын құрастырту; -Баспа әріптермен арнайы тақырып қолдану.		

8	27.02 1.03	2	У-О дыбыстары Қойылған дыбысты талдау	<p>-Дауысты дыбыстарды бөлу:</p> <p>У-О дыбыстарын қатты және созап айтқызу, балаға ат, от, өрт, үй сөздердің бірінші дыбыстарын ажырату ұжас дыбыстарды талдау. Сөздің басында, ортасында аяғында келетін дауыссыз дыбыстарды бөлігу талдау.</p> <p>-Дыбыстарға талдау жасау. Жиі алмастыратын дыбыстардан басталатын бейнелі суреттер, сөздерді құрамы бойынша салыстыру бір дыбыс қана айрып тұратын жұп сөздерді іріктеу.</p> <p>-Сөздегі сөздерді санап шығу қандай дыбыстардан құралып тұрғанын айтқызып қалыптастыру.</p>
9	6.03 9.03	2	Л-О-дыбыстары Оқу және жазу дағдысын қалыптастыру	<p>- Л-О дыбыстың естілуімен айтуын қалыптастыру;</p> <p>-Әріптердің кескіндерін көшіріп алып жаттау, қайшымен кино, бояу, өрнектеп сызу, пластилинмен мыжғылап жасау, дыбыстың астын сызып көрсету дыбысты ауада жазу т.б. жаттығулар жасау.</p>
10	13.03 15.03	2	Л-О дыбыстырын жекешелеу	<p>-Фонематикалық есту қабілетін қалыптастырып, дыбыстарды дифференциациялап буын ішінде жекешелеп жазу дағдысына дайындау, жок немесе түсіріп айтатын дабысты талдау арқылы есте сақтау кима, жұмыстарымен бояу , дыбыстарды пластилинмен мыжғылатып жасау жаттығуларын жүргізу.</p>

4 тоқсан

№	Апта	Сағат	Оқу мен жазу дағдыларын қалыптастыру	Қалыптастыру бағыты
1	27.03 29.03	2	Т-дыбысы Сөздің құрамындағы дыбыстарды бөлу және ажырату	<p>-Алмастыратын дыбыстарды және жиі алмастыратын дыбыстарды бейнелі суреттерді қолдану;</p> <p>Т-дыбысынан басталатын суреттерді қолдану тар, т-тана, табын, тарак, телпек, тон, тас, тау, тізім, терезе, тіс, түлкі;</p> <p>Бала алмастыратын дыбыстардан басталатын бейнелі суреттерді көрсету, шеге, шегітке, сыпыртқы, жылан, жол, стол, сәкі, шолпан</p> <p>Бала алмастыратын дыбыстардан басталатын бейнелі суреттерді көрсетеді.</p>
2	3.04 5.04	2	Т-Д дыбыстарын ажырату талдау Жазуды қалыптастыру	<p>Қиылған әріптерден сөздер құрау. Балаға қарапайым тапсырма беріледі, қиылған әріптерден сөз құрау, суретте қой бейнеленген болса, балаға Т, О, Й әріп беріледі.</p>
3	10.04 12.04	2	С-Ш дыбыстары Оқуын қалыптастыру	<p>Дыбыстарды буынға қосып, буынды сөзге қосып оқып қалыптастыру. Са-бын, са-қал, сұ-лу;</p>

4	17.04 19.04	2	С-сь дыбыстары Фонематикалық есте сақтауын жетілдіру	(С-сь) Ысқырық және ызын, ұян және каттан, жуан- жінішке, дыбыстарды алмастыруын және оларды дұрыс бағытта қолдану.
5	24.04 26.04	2	Ж-З дыбыстары Дыбыстарды айтқызу жұмыстары	Дыбыстардың дұрыс қалыптасуын, көмекші сөздерді, септік жалғауын, жалғауларды дұрыс қолдануын қалыптастыру.
6	2.05 3.05	2	К-Қ дыбыстары Дыбыстарды талдау және жинақтау	- К-Қ дыбыстарын қалыптастыру фонетикалық естуін дамыту дыбыстарды талдай отырып, мәтін оқыту.
7	10.05 14.05	2	Грамматикалық дағдыларын қайталау	Оқу және жазбаша сөйлеу тілінің байланыстырып оқуын қайталау. Дыбыстарды буынға қосып , буынды сөзге қосып оқуын қайталау.
8	15.05 18.05	2	Қайталау	

68 сағат